

[Klik hier om terug te gaan naar de webpagina](#)

Deze tekst is auteursrechtelijk beschermd en mag niet worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, zonder toestemming van de rechthebbende. © Piet Nowee www.pietnowee.nl

Bron: DBNL

Tijdschrift: De Gids. P.N. van Kampen & Zoon, Amsterdam 1882

Link:

http://www.dbnl.org/tekst/_gid001188201_01/_gid001188201_01_0027.php

=====

Hieronder pagina's 96, 97, 98 en 99 uit het hoofdstuk Toekomst-muziek

Wij kunnen steeds nog met Shakespeare's Miranda zeggen:

'O, Wonder!

How many goodly creatures are there here!

How beauteous mankind is! O, brave new world

That has such people in 't!

Wil men dit zien, dan volge men mij slechts naar de oude zee, die eens Neptunus droeg.

Kijkt van de duinen uit in 't parelgrijs verschiet:

'Daer 't bol-rond van de lucht aen 't platroud van de zee

Soo dicht schijnt aengewelft, als waren se geen twee,'

en tuurt in zee of ge den zwarten rookwimpel ook ziet van het groote Hollandsche Indische mailschip, dat op den avond voor Kerstmis in de haven van IJmuiden wordt verwacht.

Daar gaat het signaal op! en het trotsche zeekasteel glijdt door de schemering nader. We haasten ons omlaag om met een vlet naar boord te roeien. Het wordt donker... Voor de sluis liggen in dicht gedrang opeengepakt de booten van de Durgerdammer visschers. Wat vroolijk joelen en onstuimig juichen, welk een gelach, geschreeuw, getier. 'Kom Kees! op zij met je schuit, ik heb haast, ik moet Kerstmis vieren met moeder de vrouw. Op zij wat! -

- Dank je wel, ik ben het eerste aan't bod, houd je gemak!' en een goed gehumeurde reus duwt met zijn bootshaak den anderen botter wat terug.

- Vooruit daar wat! we moeten ook naar huis! roepen nu tal van stemmen links en rechts. De schuiten woelen wild dooreen, ze dansen op het water, ze kraken zij aan zij, boeg tegen boeg, met opgewonden ijver wordt getrokken en geduwd en de groote visschersvloot dringt woest, onstuimig het kanaal in. Ze heeft een goed jaar gehad, er was veel visch en nu gaan de mannen feest vieren. De bruine zeilen, door de scheepslantaarns slechts op een enkele plek verlicht, worden opgeheschen; de mannen, die aan de oude Geuzen doen denken, grijpen roeispaan en boom; vooruit naar huis! naar moeder de vrouw!

Intusschen is onze vlet de sluis voorbij en in de haven. Langs het eene hooge, donkere gevaarte na het andere roeien wij in het duister voort, tot eindelijk op ons geroep van het dek van een reusachtig schip het antwoord klinkt: 'ja dit is de Suez-boot; ze zijn aan boord!' En op het dek geklommen, vragen

wij naar de schipbreukelingen van den 'Koning der Nederlanden' en drukken we de hand van Bootsman Keyzer, die toen hij in een open sloep, na veertien dagen zeilens, den Chagos-archipel niet vinden kon, kloek omkeerde en in 't verre Noorden het groote vasteland van Azië zocht en vond.

'Wel, bootsman, en 't is je zoo gelukt Ceylon te halen, het voedsel 32 dagen lang te laten strekken, en de orde in de sloep te bewaren?'

- Ja, ik zorgde voor de orde en de navigatie, maar de machinist Donker had meer verstand van de kaart, en samen hebben we hem (den sloep) er gebracht.

- Hoe heb je voor de orde gezorgd, en ieder tevreden laten zijn met zoo weinig eten en drinken?

- Ik heb dadelijk gezegd dat degeen die kapsie maakte over den muur ging, en ze wisten dat ik den sabel van den onderadjutant achter mij had liggen.

-En hoe heb je het zoo lang aan het roer uitgehouden?

- We deden met zijn drieën den torn aan het roer, en de anderen stonden om beurte vooruit op uitkijk, en ieder hoosde water als dat noodig was. Wanneer het water wat veel begon te buizen en het wat al te hard woei, dan had ik altijd zelf de helmstok beet.

- Gebeurde dat dikwijls?

- Wat zal ik u daarvan zeggen? We kregen dikwijls geweldig veel zeewater over en regenwater in.

- En wilde ieder zoo maar hoozen?

- Toen dit het eerst noodig was, zei ik tegen de militairen: 'allah! jongens, we moeten water hoozen anders verzuipen we. Een van de soldaten antwoordde: "nou ja, maar jullie ook, hoor!" Het was nog niet uit zijn mond of de onder-adjutant Nowee - en een flinke vent is ie - stond op, nam de schepper, begon te hoozen en zei: "daar heb je gelijk in. Eerst ik, dan mijn vrouw, en dan jullie!" Zie je, mijnheer, aan zoo'n man heb je wat op zee.

- Dus is de sloep altijd onder kommando gebleven?

- Ja mijnheer; ik ben altijd baas gebleven, behalve ééne keer.

- Wel, en wat was er toen te doen?

- Op een ochtend vraagt een van de soldaten mij om een paar mokjes water. Neen, zeg ik, je weet het, niet voor van middag twee uur. Een poos later vraagt hij het nog eens. Ik geef hem hetzelfde antwoord. "Bootsman," zegt ie, "ik heb de koorts, mijn keel is dor, hier is mijn beschuit, die kan ik niet eten, geef mij daarvoor water. Ik schudde neen; toen haalt hij zijn mes uit en reikt het mij toe en zegt: snijd me dan maar den hals af. Ik kan het niet langer uithouden!"

Toen heb ik hem bij uitzondering het water vroeger gegeven en zijn beschuit laten houden, maar daaraan deed ik verkeerd!

- Maar Bootsman, noem jij dat je gezag verliezen?

- Ja, want ziet u, als je den vinger geeft, dan nemen ze de heele hand. Zoo is de mensch! Ik deed het dan ook niet weer!

"Ja, bootsman, dat vergeef ik je nooit," zegt lachend nu de onder-adjutant Nowee, uit het duister voorwaarts tredend in het licht van de lantaarn, "want je hebt mijn vrouw op haar verjaardag een halve beschuit geweigerd."

De bootsman, in zijn ernst niet opmerkende dat zijn vriend hem plaagde, stapte vooruit, en den kloeken onder-officier bij de hand grijpende, zegt hij: "Kerel, het was haar van harte gegund, maar ik mocht niet! Het ging mij door mijn ziel, maar het mocht waarachtig niet. Veertig dagen konden we het vol houden, had ik uitgerekend. Maar man, het ging mij aan mijn hart, hoor!"

"Ja, het was een groote teleurstelling," zeide een der bemanning. "De vrouw van den adjudant was jarig; zij was altijd vroolijk en had voor ieder een goed woord en we zeiden: we zullen haar op haar verjaardag een heele beschuit geven, want we hadden dikwijls honger. We vragen het den bootsman, maar beslist blijft hij "neen" zeggen. Geen mensch krijgt meer dan een ander, ook niet op zijn verjaardag, maar *ik* heb geen honger, zegt hij - en dat loog hij, hoor! - ze kan mijn halve beschuit krijgen," en meteen geeft hij die; maar daarvan was ze niet gediend en ze zeide: "bootsman, u die voor ons zorgt hebt het dubbel nodig!"

- En hoe heeft de jongen hier het gemaakt?

De scheepsjongen, een frissche krullebol van 15 jaar, keek lachend op.

- Die jongen hield zich best! Altijd vroolijk en gewillig. 's Nachts hoorde ik hem in stilte wel eens weenen. Dan zeide ik: Klaas, jongen, je bent toch niet angstig? Neen, zeide ie dan, maar ik denk aan mijn moeder, die zal zoo ongerust zijn!

Maar overdag was hij altijd gewillig en onvermoeid. Toen de mannen zich niet meer verroeren konden, zoo stram en stijf en pijnlijk waren ze, lag hij en lag de vrouw van den adjudant altijd maar weer op de knieën om te hoozen!

Toen het groote schip aan de Rietlanden kwam, stond het daar zwart van de ond-Hollandsche bevolking der 'eilanden', die met de moeder van Klaas waren medegekomen om hem in te halen. 'Heeft ie zijn plicht gedaan, bootsman?' riepen ze. 'Ja, als een man!' antwoordde deze. Hoerah! riepen de mannen, maar de moeder sprong vooruit, en nam haar jongen, groot als hij is, in hare armen op, en liep zoo met hem voort, den dijk op; de Wittenburgers en Kattenburgers juichten en jubelden, en er waren ruwe varengasten, die er stil van werden, en enkel met een pootigen greep en ruk de jongens verhinderden de gelukkige moeder achterna te loopen.